

Gemeente Edam-Volendam

Begroting gespiegeld

Gemeenteraad

6 februari 2025

Waarom deze spiegel en wat houdt die in?

aanleiding

- in meerjarenbegroting 2025-2028 forse kostenstijgingen op sociaal domein
- diverse ombuigingen om begroting structureel sluitend te krijgen, druk op gemeentelijke financiën blijft groot
- behoefte aan meer inzicht in zoekrichtingen voor realistische besparingen

doel

Inzicht in financiële effecten van lokale keuzes in beleid (voorzieningenniveau) en uitvoering (organisatie, efficiëntie)

scope

- alle taakgebieden binnen de begroting (uitgaven en inkomsten)
- analyse gericht op begroting 2025, inclusief mutaties voor Wmo en jeugdzorg uit de Kader- en Winternota
- meerjarig perspectief

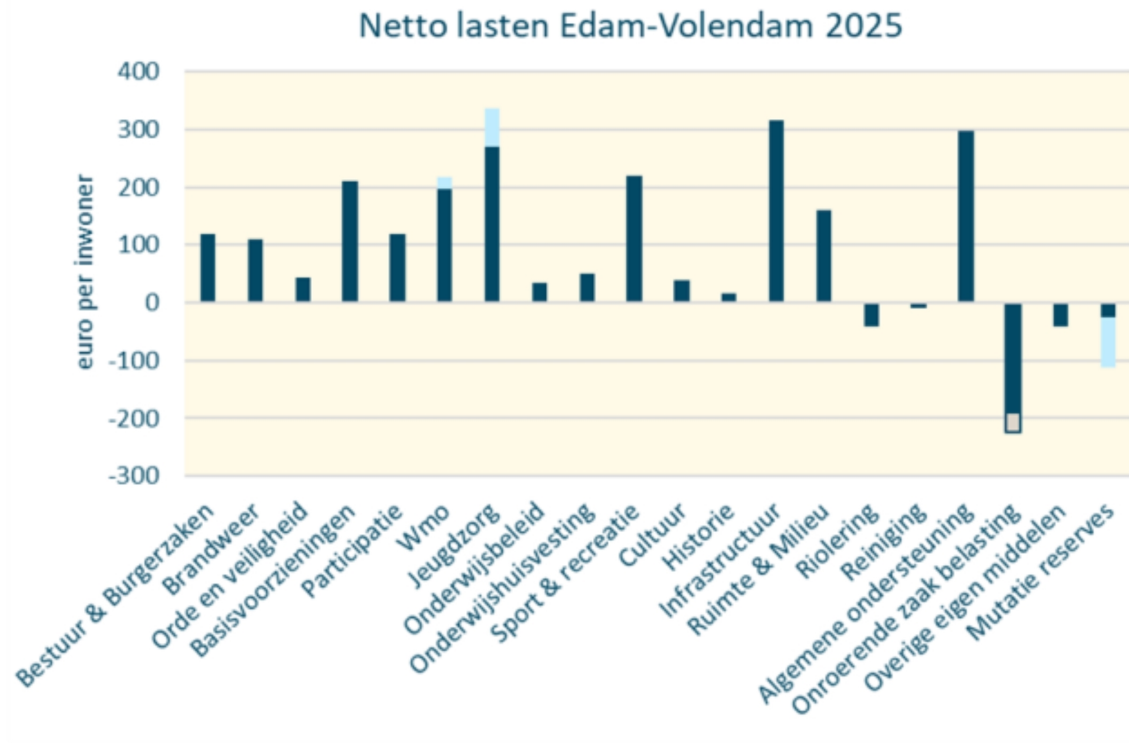
gemeentefonds als objectieve referentie

- 20 taakgebieden met 50 kostenbepalende structuurkenmerken
- doel gemeentefonds: gemeenten in vergelijkbare uitgangspositie
- uitgangspunt: iedere gemeente kan gemiddeld voorzieningenniveau realiseren, met efficiënte uitvoering en gemiddelde lastendruk

werkwijze

- financiële detailgegevens
- netto lasten (lasten minus baten): beslag op de algemene middelen
- vergelijking per taakgebied

Netto lasten Edam-Volendam: integraal beeld 2025

uitgaven

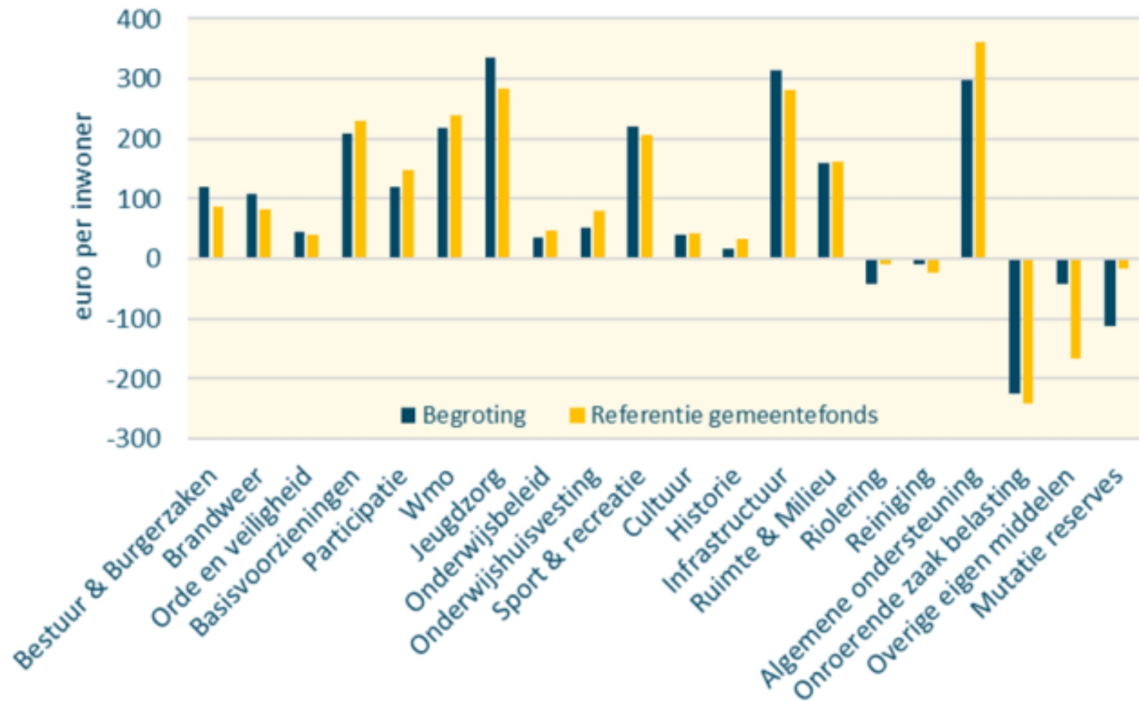
- netto lasten uitgavenprogramma's begroting 2025: 85 miljoen euro (2.240 euro per inwoner)

dekking

- 12% gedekt uit algemene *eigen middelen* (OZB en overig): 10 miljoen euro (265 euro per inwoner, w.v. 30 i.v.m. wegenoverdracht)
- onttrekking aan algemene *reserves*: 0,9 miljoen euro (25 euro per inwoner) + mutaties Wmo en jeugdzorg = totale onttrekking 110 euro per inwoner
- overige netto lasten: gedekt uit *algemene uitkering gemeentefonds*: 69 miljoen euro (1.860 euro per inwoner)

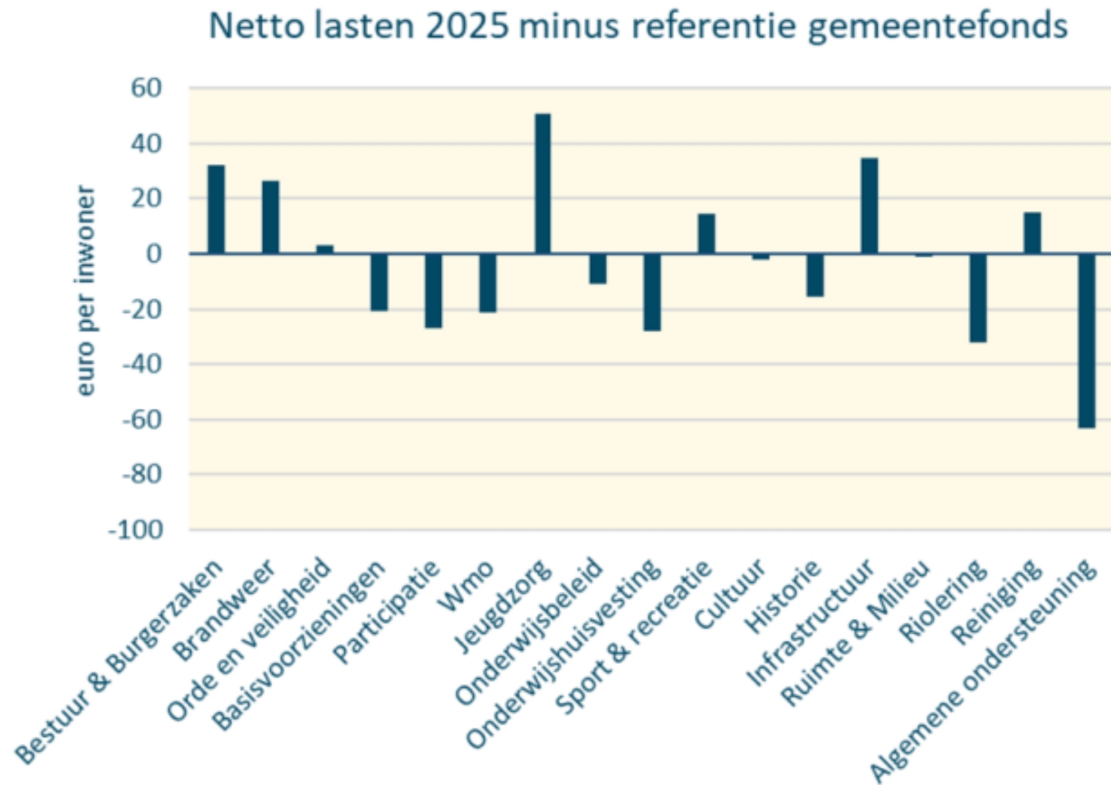
Netto lasten 2025 gespiegeld aan referentie gemeentefonds: integraal beeld

Netto lasten 2025 en referentie gemeentefonds

- netto lasten in verhouding tot objectief referentieniveau gemeentefonds
- referentieniveau: wat mag gemeentelijke taak kosten (bij gemiddeld voorzieningenniveau en efficiënte uitvoering), gegeven de structuurkenmerken van gemeente Edam-Volendam
- referenties voor uitgavenprogramma's: 2.285 euro per inwoner
- eigen bijdrage op basis van inkomstencapaciteit OZB en overige eigen middelen: 425 euro per inwoner
- verschil: algemene uitkering gemeentefonds (1.860 euro per inwoner)

Financiële impact keuzes Edam-Volendam in beeld gebracht: uitgaven

uitgavenprogramma's

- verschil netto lasten en objectief referentieniveau gemeentefonds
- gestapeld resultaat van keuzes gemeente Edam-Volendam

sociaal domein

- hogere uitgaven: Jeugdzorg. Daarbij forse taakstelling vanuit Hervormingsagenda Jeugd
- lagere uitgaven: Participatie (bestaanszekerheid), Sociale basisvoorzieningen, Wmo (stijgende trend), Onderwijs en Historie

overige programma's

- hogere uitgaven: Bestuur & Burgerzaken, Brandweer, Sport & Recreatie en Infrastructuur
- lagere uitgaven: Algemene Ondersteuning
- tariefdiensten:
 - tarieven hoger: Riolering
 - tarieven lager: Reiniging

totaalbeeld uitgaven

- verschillen: in totaal geeft Edam-Volendam per saldo 45 euro per inwoner minder uit aan programma's dan objectief verwacht

Financiële impact keuzes Edam-Volendam in beeld gebracht: inkomstenkant

inkomstenkant

- verschil netto baten en objectief referentieniveau gemeentefonds
- gestapeld resultaat van keuzes gemeente Edam-Volendam

eigen middelen

- lagere inkomsten uit OZB, verandert vanaf 2026
- lagere inkomsten uit overige eigen middelen

totaalbeeld inkomsten

- 140 euro per inwoner minder te besteden
- verschil (100 euro per inwoner) gedekt uit onttrekkingen aan algemene reserves

Vooruitblik

hoe verder?

- spiegel geeft eerste zicht op kansrijke zoekrichtingen voor sluitende begroting
- verdiepen om 'knoppen' te vinden voor verbeteringen, gericht op kostenbeheersing en toekomstbestendig voorzieningenniveau

geobjectiveerde benchmark

- leren van vergelijkbare gemeenten
- verdiepen inzicht in financiën en personeel: waar staat Edam-Volendam per taakonderdeel van sociaal domein, openbare werken, en algemene ondersteuning?
- achtergronden duiden met de organisatie: wat gaat meer of minder goed in Edam-Volendam?
- 'knoppen' vinden: waar zijn verbeteringen mogelijk?